

บทบาทและช่องทางของกลุ่มประเทศไม้แป๊กใฝ่หายไคในการเมืองโลก

ร.ท.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอก

005033

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาตรีมหาวิทยาลัย
แผนกวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

THE ROLE AND TRENDS OF NON-ALIGNED COUNTRIES IN WORLD POLITICS

Lieutenant. Sirirat Boonrod

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Political Science

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บทบาทและรูปร่างของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการเมืองโลก
โดย   ร.ท.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด
แผนกวิชา   ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ไกรฤกษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สุประสิทธิ์ บุญนา
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

เชียน วีระวิทย์
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เชียน วีระวิทย์)

สุจิต บุญมั่งการ
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญมั่งการ)

วินิตา ไกรฤกษ์
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ไกรฤกษ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บทบาทและอิทธิพลของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในการเมืองโลก
ชื่อนิติกร   ร.ท.หญิง ศิริวิรัตน์ มุญจโรคน
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ไกรฤกษ์
แผนกวิชา   ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา   ๒๕๒๑

บทคัดย่อ

ปัญหาของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเพื่อเป็นพลังที่สามในการวางดุลย์พลังของโลกเสรีหรือฝ่ายตะวันตก ซึ่งมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ และพลังของคอมมิวนิสต์หรือฝ่ายตะวันออก ซึ่งมีสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำ ขึ้นอยู่กับว่าการรวมกลุ่มของประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเป็นการรวมกลุ่มเพื่อจุดมุ่งหมายในการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดอย่างแท้จริงหรือไม่ รวมทั้งกลุ่มมีความสามัคคีภายในมากน้อยเพียงใด

กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (non-aligned countries) หมายถึงกลุ่มประเทศที่ดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยอิสระ ไม่ผูกพันทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและการทหาร ตลอดจนการดำเนินนโยบายต่างประเทศตามประเทศมหาอำนาจใด ๆ

การรวมกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเกิดขึ้นโดยการนำของเนรูแห่งอินเดียที่โตแห่งยูโกสลาเวีย และนัสเซอร์แห่งอียิปต์ โดยร่วมกับประเทศต่าง ๆ ในโลกที่สามในเอเชีย แอฟริกา และลาตินอเมริกา ซึ่งได้เข้าร่วมประชุมสุดยอดระดับประมุข

หรือรัฐบาลของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งในปัจจุบันนี้
กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมีสมาชิกเป็นจำนวน ๘๗ ประเทศ

กลุ่มประเทศเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ๆ ๔ ประการดังนี้

ประการที่หนึ่ง เพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงในโลก โดย
ประสานการแตกแยกระหว่างกลุ่มที่เป็นปรปักษ์กันในสงครามเย็น สนับสนุนการลดอาวุธ
รวมทั้งการระงับกรณีพิพาทโดยสันติวิธี ตลอดจนสนับสนุนกฎบัตรสหประชาชาติ

ประการที่สอง เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นในเอกราชและความมั่นคงของชาติ
โดยการต่อต้านอาณานิคมและต่อสู้เพื่อเอกราชและดำเนินนโยบายอย่างอิสระ ทั้งกิจการ
ภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ประการที่สาม เพื่อพัฒนาทางด้านการเศรษฐกิจและสังคมให้เพียงพอและรวดเร็ว
โดยขจัดช่องว่างระหว่างประเทศที่ร่ำรวยและประเทศที่ยากจนให้ทยอยลง

ประการที่สี่ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไม่ว่าทางด้านการเมืองระหว่างประเทศและทางเศรษฐกิจให้ตั้งอยู่บนมูลฐานแห่งความเสมอภาคและ
ยุติธรรม

กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดประสบความสำเร็จในการมีบทบาทในการเมืองโลก
แต่เพียงภายในขอบเขตขององค์การสหประชาชาติ โดยอาศัยการออกเสียงในสมัชชา
สหประชาชาติตามนัยแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งระบุว่า แต่ละประเทศออกเสียง
ได้เพียงหนึ่งเสียง ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนประเทศสมาชิกของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด
ที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติมีมากกว่าครึ่งของจำนวนสมาชิกสหประชาชาติ
ทั้งหมด ๑๕๐ ประเทศในปัจจุบันนี้ และกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมักจะประสบกับ

ความล้มเหลวทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ เนื่องจากกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ซึ่งเป็นเพียงระบบย่อย (sub-systems) ประสบกับอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งภายในกลุ่มและภายนอกกลุ่ม จึงไม่สามารถเป็นพลังที่สามในการถ่วงดุลย์กับประเทศมหาอำนาจใด ๆ ในระบบใหญ่ (dominant systems) ได้

นอกจากนี้ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมีแนวโน้มไปในทางนิยมกลุ่มสังคมนิยม ซึ่งมีสหภาพโซเวียตรัสเซียเป็นผู้นำมากกว่าที่จะดำเนินนโยบายไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดอย่างแท้จริง รวมทั้งขาดความสามัคคีภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อความอยู่รอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ดังนั้น กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดควรจะร่วมมือกันในการขจัดอุปสรรคต่าง ๆ รวมทั้งมีความสามัคคีกันอย่างมั่นคงในการยึดมั่นนโยบายไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดอย่างแท้จริง เพื่อความอยู่รอดของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดต่อไป

Thesis Title   The Role and Trends of Non-Aligned Countries
                          in World Politics
Name   Lieutenant Sirirat Boonrod
Thesis Advisor   Assistant Professor Vinita Krairiksh, Ph.D.
Department   International Relations
Academic Year   1978

ABSTRACT

The problem in grouping the non-aligned countries together, in order to show their attitudes and play their roles in the world political affairs as the third power against those of the Free world or the Western camp led by the U.S.A. and of the Communists or the Eastern camp led by the U.S.S.R., depends on the earnest purposes as well as the internal unity of the non-aligned countries themselves.

The non-aligned countries are the countries which carry out their foreign policies independently without political, economic and military bonds with any other super-power country.

The grouping of the non-aligned countries has come into existence under the leadership of Nehru of India, Tito of Yugoslavia and Nasser of Egypt, with the agreement of the other

leaders from the third world countries who attended the summit conference of the heads of state of the non-aligned countries. At the present time there are eighty-seven countries which joined the non-aligned group.

The non-aligned countries have 4 main purposes, as follows:

First, to maintain peace and security of the world by coordinating the rival groups in the cold war, and supporting disarmament as well as the settling down of disputes between countries by peaceful means, including supporting the UN's charters.

Second, to create the stability of national independence and security by opposing colonialism, fighting for independence and pursuing freedom in carrying out both internal and external policies.

Third, to develop economic and social aspects, sufficiently and rapidly, by reducing the gap between the rich and the poor countries.

Fourth, to promote international relations both in political and economic affairs based on equality and justice.

The non-aligned countries have been successful in playing their role in world politics only by using their voting power in the General Assembly since the number of the non-aligned countries is more than half of the total membership of the UN presently 150 countries.

In international political arena, the non-aligned countries often fail in their efforts to persuade the super powers to act according to the group resolutions. The main reason lies in the fact that the non-aligned group consists of several geographical areas or subsystems joining together without real unity. Moreover, some of the members, for political, economic or geographical reasons tend to lean on one big nation or another or on one power bloc or another. These attitudes increase the disunity within the group and lessen the group bargaining power with the super powers or the dominant systems.

The success of the non-aligned group will depend on the cooperation of the members and the determination of the group to uphold their non aligned policies.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ไกรฤกษ์
อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ไ้ช่วยอุทิศเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและตรวจแก้ไข
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คุณจำรัส ชมภูพล คุณวิญญู แจ่มซ่าแห่งกระทรวงการต่างประเทศ
คุณกรรณิการ์ มหาวัจน์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะกรรมการส่งเสริมเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ท.สนิทพงษ์ เข้มทอง ร.อ.หญิง ธราวี
คลองวิชาแห่งโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า สถานทูตศรีลังกา อินเคีย ยูโกสลาเวีย
สิงคโปร์ มาเลเซียที่ให้นิยามคำทางวิชาการ ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาและความรู้
ต่าง ๆ ที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นผลทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จบรรลุผลไปโดยยั้ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
๒ ความเป็นกลางกับการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด	๒
๓ ความเป็นมาของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด	๑๓
๔ วิเคราะห์ท่าทีและบทบาทของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดใน การเมืองโลก.....	๓๖
๕ แนวโน้มและดูทางของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในอนาคต.....	๖๔
๖ บทสรุปการวิจัย	๗๔
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก	๘๐
ประวัติ	๑๕๐